



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کیان  
مرکز آموزشی، درمانی و پژوهشی  
۱۷ شهریور رشت

## دستورالعمل مراقبت از کودکان بستری در بخش خون



تهیه شده: کارگروه آموزش سلامت بخش خون

مرداد ماه ۱۴۰۳

## والدین گرامی

با توجه به اینکه حضور شما و همکاریتان در کنار تیم درمان در درمان کودکان تاثیر بسزایی دارد، دستورالعمل حاضر به منظور مراقبت بهینه کودکان و افزایش آگاهی شما در طول درمان تهیه شده است. در انجام آن کوشا باشید و در صورت بروز هرگونه مشکل و یا داشتن ابهام با پزشک خود و یا بخش خون تماس بگیرید.



نام بیمار:

نوع بیماری:

تاریخ تشخیص:

تاریخ شروع درمان:

نام پزشک معالج:

شماره تلفن بیمارستان: ۳۳۳۶۹۰۱۹ - ۳۳۳۶۹۰۴۴ - ۳۳۳۶۹۰۲۶

داخلی بخش خون ۳۷۹

شماره فکس بیمارستان: ۳۳۳۶۹۲۶۲ - ۰۱۳

کد پستی: ۴۱۴۴۶۵۴۳۷۹

آدرس: رشت - بلوار نامجو - خیابان سیادتی - بیمارستان ۱۷ شهر یور

- بخش خون، طبقه سوم (شماره تماس: داخلی ۳۷۹)

- درمانگاه شیمی درمانی سرپایی، طبقه همکف (شماره تماس: داخلی ۲۱۰)

- واحد مراقبت تسکینی، طبقه همکف (شماره تماس: داخلی ۲۱۰)

## دستورالعمل‌های عمومی

۱. توجهات بهداشتی
۲. نکات مورد توجه در زمان ملاقات
۳. نکات مورد توجه درمانی
۴. نکات مورد توجه تغذیه ای
۵. توصیه های مددکاری
۶. راهنمایی های مورد نیاز بیمه ای و دارویی
۷. آدرس مراکز درمانی مرتبط و مورد نیاز
۸. درمانگاه شیمی درمانی سرپایی
۹. واحد مراقبت تسکینی
۱۰. توصیه های متفرقه



## ۱- توجهات بهداشتی



✓ شستن و ضد عفونی کردن دستهای بیمار و مراقبت کنندگان از وی، بسیار مهم و حیاتی است. روزانه چندین بار خصوصا هر زمانی که از بهداشت دستتان مطمئن نیستید به دقت دستتان را بشویید.

✓ در بین فواصل شستشوی دست می توانید از محلول ضد عفونی دست که بیمارستان در هنگام بستری برای شما تهیه می نماید استفاده کنید.

✓ هر ۲ تا ۳ روز ملحفه ها را تعویض نمایید.

✓ در منزل یک اتاق مجزا برای بیمارستان در نظر بگیرید که ترجیحا نورگیر بوده و گاهی اوقات برای تهویه پنجره ها را باز نمایید. به ویژه در جریان برنامه های فشرده و نیز مراحل ابتدایی شیمی درمانی این امر رعایت شود.

✓ حداقل ۲ تا ۳ بار در هفته کودکان را استحمام کنید.

✓ به بهداشت دهان و دندان کودکان توجه خاص داشته باشید. برای وی یک

مسواک نرم تهیه کنید تا حداقل روزی ۲ بار

مسواک نماید.



## ۲- نکات مورد توجه در زمان ملاقات

❖ در جریان شیمی درمانی و روزهای پس از آن ملاقات دیگران با بیمارتان ممنوع است.

❖ تعداد افرادی که با وی رفت و آمد دارند و از وی مراقبت می کنند را به حداقل برسانید (ترجیحا والدین و حداکثر یک یا دو نفر دیگر)

❖ ورود افراد تب دار یا سرماخورده و یا دچار سرفه به اتاق بیمار ممنوع است.. ملاقات مادران باردار با بیماری که تحت شیمی درمانی است ممنوع می باشد.

❖ در طول دوره بستری هم بخاطر فرزندتان و هم بدلیل مراعات حال بیماران دیگر از آوردن همراه اضافی شدیدا خودداری نمایید.

❖ پدران گرامی توجه داشته باشند جهت مراعات حال مادران و کودکانی که بنا به دلایلی پدرشان حضور ندارند ساعات حضور خود را کوتاه نمایند.

❖ از دادن غذا در محیط های پر سرو صدا و دارای بوهای محرک مثل عطر و ... خودداری شود.

❖ زمانیکه که فرزندتان در بخش بستری می باشد لطفا از مصرف غذاهایی که بوی تند دارند (مثل سیر) شدیدا پرهیز نمایید.

### ۳- نکات مورد توجه درمانی

➤ تا اطلاع ثانوی واکسیناسیون برای کودکان ممنوع است. همچنین از تماس فرزند تحت درمانتان با کودک تازه متولد شده بدلیل دریافت واکسن فلج اطفال و سایر کودکان واکسن زده پرهیز نمایید.

➤ جهت پیشگیری از یبوست مصرف بیشتر مایعات و تحرک نسبی ( در حد توان) و پرهیز از مواد غذایی یبوست زا و میوه هایی نظیر موز توصیه می شود. در صورت تداوم یبوست با پزشکتان تماس بگیرید تا در صورت لزوم ملین برای وی شروع شود. یبوست کودکان را در اولین زمان ممکن به پزشک وی اطلاع دهید.

➤ اگر کودکان قادر به خوردن قرص پردنیزلون یا دگزامتازون نمی باشد می توانید آن را همراه وعده های غذایی داده و یا در کمی آب قند حل کنید.

➤ در صورت بروز دل درد به دنبال مصرف قرص پردنیزلون یا دگزامتازون طبق نظر پزشک تان می توانید از دارو استفاده نمایید.

➤ به دستورات خاصی که توسط پزشک در جریان هر مرحله از شیمی درمانی داده می شود دقت کرده و انجام دهید.

بروز هر گونه علائم غیر عادی در جریان شیمی درمانی و چند روز بعد از آن را جدی گرفته و با پزشک و یا پرستارتان در میان بگذارید. برخی از این علائم عبارتند از: تب، تهوع یا استفراغ مکرر، اسهال، درد در هر ناحیه به ویژه شکم، سردرد، بیحالی و خواب آلودگی می باشند.

➤ به هیچ وجه میزان یا زمان مصرف داروهای خوراکی خود را بدون هماهنگی با پزشک تان تغییر ندهید.

➤ محل آنژیوکت و مسیر آن را پس از خروج آنژیوکت یکبار صبح و یکبار عصر با ۱۰ قطره روغن کنجد چرب نمایید تا باعث ترمیم زودتر رگ و پیشگیری از کبودی دست و پای بیمار شود. قابل ذکر است که بعد از ریختن روغن مالش و ماساژ داده نشود اما شستشوی ساده مشکلی ندارد. اگر کودکتان حساسیت به کنجد دارد استفاده نکنید.

➤ والدین گرامی آنژیوکت باید حداکثر تا ۷۲ ساعت تعویض گردد لطفاً بدلیل بد رگ بودن فرزندتان مخالفت نکنید.

➤ طبق برنامه تنظیم شده توسط پزشک‌تان برای معاینه یا شیمی درمانی یا آزمایش مراجعه نمایید. به منظور تسریع در انجام کارهای یاد شده حداکثر تا ساعت ۹ صبح روز مورد نظر در بخش خون حضور داشته باشید.

➤ ساعات فعالیت درمانگاه سرپایی خون از ساعت ۹:۳۰ صبح تا ۱۲ ظهر می-باشد. لطفاً برای دریافت درمان کودک خود حضور به موقع در درمانگاه خون داشته باشید.



➤ از ساعت ۱۳ (۱ بعد از ظهر) در صورتی که مشکلی برای فرزندتان پیش آید جهت ویزیت سریع فرزندتان و پیشگیری از عواقب احتمالی به درمانگاه اورژانس مراجعه نمایید و از امکاناتی که بیمارستان جهت سرویس دهی به بیماران فراهم نموده بهره مند شوید چرا که در این ساعات پزشک مربوطه بیمار در بخش حضور ندارد در حالیکه که پزشک مقیم در درمانگاه اورژانس حضور مداوم دارد.

**توجه نمایید** که پرستار بدون دستور پزشک اجازه ی اجرای هیچ اقدام درمانی و دستور دارویی را ندارد .

#### ۴- نکات مورد توجه تغذیه ای

- ❖ غذا را به طریق بهداشتی در منزل تهیه کنید.
- ❖ مصرف غذاهای سرد یا مانده از قبل یا فست فود و غذای رستوران ها و نیز غذاهای کبابی که به پخته شدن کامل آن اطمینانی نیست ممنوع است.
- غذای کودک تحت درمان را فقط برای یک وعده تهیه نمایید. غذا را به صورت تازه و گرم به فرزندتان بدهید.
- ❖ مصرف سبزیجات خام در جریان بیماری کودکان ممنوع است. سبزیجات بخار پز یا آب پز اشکالی ندارد.
- ❖ اگر در مراحل از شیمی درمانی از داروهای کورتونی (پردنیزولون و یا دگزامتازون) استفاده شود توصیه میگردد به شدت از مصرف نمک پرهیز گردد. توجه داشته باشید حتی در شیرینی جات و بیسکویت نیز مقدار قابل توجهی نمک موجود است.

❖ میوه جاتی که پوست قابل کندن دارند مثل پرتقال و یا قابل شستشو هستند مانند سیب یا گلابی یا خیار را پس از شستن دقیق به صورت عمقی پوست گرفته و به فرزندتان بدهید.



❖ از شیر و ماست و بستنی های پاستوریزه استفاده شود. مصرف میوه جاتی نظیر انگور یا توت فرنگی و غیره را که به دقت قابل شستشو نیستند ممنوع است.

❖ از مصرف چیپس، پفک، انواع بیسکویت، شیرینی هایی که در قنادی پخته می شود، انواع ساندیس، کمپوت، کنسرو، سوسیس و کالباس و کلیه مواد غذایی که در آن از مواد نگهدارنده استفاده می شود جهت فرزندتان خودداری کنید.

❖ از مصرف نان های حجیم مثل بربری و یا باگت و فانتزی خودداری شود چون حاوی مقدار زیادی جوش شیرین هستند. در بین نانها می توان از نان سنگک استفاده کرد. محیط شادی را جهت غذا خوردن برای کودک فراهم کنید.

## ۵- توصیه های مددکاری

✓ مددکار بیمارستان خانم سعادت میباشد و اتاق مددکاری طبقه همکف می باشد.

✓ جهت دریافت کمک هزینه درمانی حتما باید عضو محک باشید. بعد از عضویت در محک کارت عضویت به بیمار داده می شود. هر نوبت جهت دریافت کمک هزینه باید کپی کارت عضویت و فاکتور دارو و آزمایش و غیره بیمار به همراه نسخه پزشک و جواب آزمایش یا سونو و 000 به اضافه رسید کارت خوان به دفتر محک فرستاده شود.

**آدرس دفتر دارآباد محک:** میدان اقدسیه، ابتدای بزرگراه ارتش، سه

راه ازگل، بلوار شهید مژدی، خیابان پرفسور پروانه و ثوق، بلوار محک،

موسسه خیریه و بیمارستان فوق تخصصی کودکان محک، خدمات

حمایتی. در صورت داشتن هرگونه سوال با شماره های زیر تماس بگیرید:

۰۲۱-۲۳۵۰۱۳۳۴ / ۰۲۱-۲۳۵۰۱۵۴۹ / ۰۲۱-۲۳۵۰۱۳۰۴

✓ جهت عضویت در محک داشتن جواب اولین آزمایش یا پاتولوژی که با آن بیماری فرزندان تشخیص داده شده است و معرفی نامه پزشک معالج فرزندان ضروری می باشد.

✓ جهت کودکان بی سرپرست و خانواده هایی که پدر شغل ثابتی ندارد و تحت درمان در بیمارستان ۱۷ شهریور می باشند، زمانیکه جهت انجام اقدامات درمانی کودک خود دچار مشکل باشند، جهت برطرف شدن مشکلات درمانی این کودکان، صندوق خیریه ای در بخش وجود دارد که توسط خیرین حمایت می شود تا درمان کودکان به موقع انجام شود. هماهنگی این صندوق با خانم مسیبه سرپرستار بخش خون می باشد.

## ۶- راهنمایی های مورد نیاز بیمه ای و دارویی

جهت دریافت داروهای کودک خود پس از این که پزشک نسخه را تحویل شما نمود به داروخانه مراجعه نموده و قیمت داروها وارد دفترچه می شود. قبل از پرداخت هزینه و تحویل دارو اقدامات زیر را انجام دهید:

❖ بیمه های سلامت و کارمندی و با به همراه داشتن جواب اولین آزمایش یا پاتولوژی که با آن بیماری تشخیص داده شده است و نسخه دارای قیمت بیمار(پیش فاکتور) به ساختمان بیمه سلامت واقع در بلوار حافظ- روبروی



درب ورودی پارک شهر(باغ محتشم) مراجعه نمایید تا از تخفیفات لازم برخوردار شوید. سپس مجدداً به داروخانه رفته و دارو را دریافت نمایید.

❖ بیمه‌های تامین اجتماعی با به همراه داشتن جواب اولین آزمایش یا پاتولوژی که با آن بیماری تشخیص داده شده است و نسخه دارای قیمت (پیش فاکتور دارو) به ساختمان تامین اجتماعی واقع در میدان فرهنگ مراجعه نمایید تا کد بیماری خاص به فرزندان تعلق گیرد. و ازمزایای آن استفاده نمایید سپس مجدداً به داروخانه مراجعه نموده و دارو را خریداری نمایید.

❖ بیمه‌های ارتش با داشتن جواب اولین آزمایش یا پاتولوژی که با آن بیماری تشخیص داده شده به مرکز مربوطه خودشان مراجعه نمایند تا کد بیماریهای خاص به آنها تعلق گیرد. و ازمزایای آن استفاده نمایند.

❖ داروخانه هایی که داروهای شیمی درمانی را دارند شامل داروخانه های زیر می باشند:

**الویت اول:** داروخانه دکتر کیایی: ابتدای خیابان گلزار، روبروی اداره پست و ساختمان مرکزی مخابرات.

**الویت دوم:** داروخانه هلال احمر: فاز دوم خیابان معلم بالاتر از میدان سرگل

**الویت سوم:** داروخانه شبانه روزی گلزار: ابتدای خیابان نواب.

داروخانه ۱۳ آبان تهران: میدان ۷ تیر، ابتدای

وصال، بخش فوق تخصصی



## ۷- آدرس مراکز درمانی مرتبط و مورد نیاز

➤ آزمایشگاه جم: رشت - گلسار- بلوار نماز- صدمتر بالاتر از درمانگاه

صابرین- قبل از اتمام پل

تلفن: ۰۹۳۳۳۴۳۲۵۴۴ و ۳۳۱۱۵۱۰۰ و ۹۵-۳۳۱۳۳۲۹۰-۰۱۳

➤ آدرس آزمایشگاه پیوند تهران: تهران - خیابان شریعتی- خیابان ظفر-

نرسیده به خیابان نفت- پلاک ۱۷۴- کدپستی: ۱۹۱۹۷۵۳۵۵۷ تلفن: ۵-

۲۶۴۱۰۸۱۶ فکس: ۰۲۱-۲۶۷۰۵۵۳۱ و ۰۲۱-۲۲۲۶۴۱۴۴

➤ آدرس محک تهران: اتوبان ارتش- بلوار اوشان- بلوار محک- بیمارستان

محک . شماره تلفن آزمایشگاه محک: ۰۲۱-۲۳۵۰۱۵۴۹

### هنگام بردن نمونه آزمایش به آزمایشگاه به موارد زیر توجه نمایید:

- حتما دستور پزشک که در دفترچه بیمه نوشته شده یا کد نسخه الکترونیک و

کد ملی بیمار را با خود ببرید.

- جهت بردن نمونه یک کلمن یخ کوچک تهیه نمایید و در حمل نمونه نهایت

دقت را داشته باشید تا کج یا وارونه نشود.

- در صورت نیاز شماره فکس بیمارستان را به پذیرش آزمایشگاه تحویل نمایید.

شماره فکس بیمارستان ۱۷ شهریور رشت: ۳۳۳۶۹۲۶۲-۰۱۳

کد پستی بیمارستان ۱۷ شهریور رشت: ۴۱۴۴۶۵۴۳۷۹

## ۸- واحد مراقبت تسکینی

فعالیتها:

\* ارائه خدمت (مانند تزریق خون، تزریق آهن و ...) به بیماران بستری زیر ۸ ساعت

\* پیگیری تلفنی پس از ترخیص جهت آموزش و پیگیری اقدامات درمانی

توسط پرستار واحد مراقبت تسکینی زیر نظر واحد آموزش و پیگیری بیمار

\* پاسخگویی به تماس های تلفنی بیماران

\* حضور نماینده محک (یک روز در هفته) جهت حمایت مالی بیماران

\* انجام مشاوره تغذیه و روانشناسی در صورت صلاحدید پزشک معالج

قابل توجه مراجعین محترم

جهت دریافت خدمات، قبل از ساعت ۱۰ در واحد مراقبت تسکینی حضور داشته باشید.



## ۹- درمانگاه شیمی درمانی سرپایی

فعالیتها:

\* ویزیت سرپایی و دریافت کد نسخه الکترونیک توسط پزشک معالج

\* انجام شیمی درمانی سرپایی

\* انجام نمونه برداری سرپایی

قابل توجه مراجعین محترم

جهت دریافت خدمات، قبل از ساعت ۱۰ در درمانگاه حضور داشته باشید.





## ۱۰- توصیه های متفرقه

- \* از روش های آرام کردن کودک با توجه به سن وی استفاده نمایید مثل ذکر خداوند و استفاده از اسباب بازی و یا گوش دادن به موسیقی آرام.
- \* مادران گرمی لطفا جهت استراحت از مبل تا شو مربوطه به خود استفاده نمایید و از بالا رفتن روی تخت بیمار جهت رعایت ایمنی بیشتر بیمار شدیداً خودداری نمایید.
- \* مبل تا شو را از ساعت ۱۲ شب تا ساعت ۷ صبح باز نموده و جهت استراحت استفاده نمایید و از ساعت ۷ صبح و همچنین در ساعات اجرای دستورات دارویی و اقدامات درمانی بیمار جمع شود.
- \* تخت های بزرگسال جهت کودکان بالای ۱۰ سال می باشد و کودکان کوچکتر جهت رعایت ایمنی بیمار باید به روی تخت اطفال بستری شوند. در ساعت استراحت مادر یا دور شدن مادر از کنار تخت بیمار حتما نرده تخت بالا کشیده شود.
- \* در صورت وجود هر گونه مشکل که باعث اختلال در انجام اقدامات درمانی کودک شود حتماً به پزشک یا سرپرستار یا پرستار خود اطلاع دهید.
- \* کودک را در انجام تکالیف مدرسه در حد توانایی وی تشویق نمایید.
- \* هنگام ترخیص یک کلمن کوچک به همراه داشته باشید تا داروهای کودک خود را با خود به منزل برده و در طبقه پایین یخچال منزل قرار دهید و از یخ زدگی داروها پرهیز نمایید. در غیر این صورت در صورت گم شدن و شکستن داروها بخش مسئولیتی در قبال آنها نخواهد داشت.
- \* یک جلد دفتر جهت برنامه درمانی کودک خود تهیه نموده و هنگام ترخیص آن را به پزشک خود تحویل نمایید تا برنامه درمانی در منزل و مراجعه بعدی را در آن قید نماید. هنگام ترخیص برگه خلاصه پرونده، برگه آموزشی بیمارستان، اقدامات خاص مثل سی تی اسکن و اکو و سایر موارد، یک نسخه تحویل بگیرید و در صورت وجود هر گونه سوال به هر اقدام درمانی از پزشک و پرستار مربوطه سوال شود.

